אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תקנ

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י"ג סיון תרע"ג - יפו
נמען: הרב יונתן בנימין הלוי הורוויץ, אמסטרדם

הרב קוק מבקש מימון לנסיעה כללית במושבות, ובעיקר בגליל, שהן 'עזובות בכלי'. הנסיעה צריכה להיות במשלחת מכובדת. הרב קוק אינו יכול לבקש מהיקב, בגלל דין תורה שמתנהל בין הכורמים ליקב, מחשש שוחד או מראית עין. לכן הרב קוק מציע שכל המצווה תיקרא על שם הורוויץ וקהילת פקידי ואמרכלי אמסטרדם.

עיקרי הדברים

- נסיעה למושבות הגליל.
- חשש שוחד מהיקב.
- בקשת מימון.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], י"ג סיון תרע"ג[4].

ידיד יקר מפנינים, הרב המאוה"ג[5], אוצר תורה. יראה וחכמת לב, רב פעלים מוהר"ר[6] יונתן בנימין הלוי איש הורוויץ [מרבני פרנקפורט, מראשי "אגודת אחינו היראים" שתמכה במוסדות התורה בארץ] שליט"א[7], שלו[8] וברכה באה"ר[9].

קשה לי לדבר בעניני כספים, בענין שנראה כאילו אני מעורב בזה, ובכל זאת גודל הענין מוציא אותי מגדרי. כבר ידוע למר ידידי שסבות רבות גורמות כעת נחיצות גדולה שנסע נסיעה כללית לקרייתא דא"י[10], ["מסע הרבנים" למושבות יהודה והגליל בתרע"ד, שבו נסע הרב קוק עם הרב יוסף חיים זוננפלד ועוד רבנים] היהודיות, וביותר הגליליות, שאלה האחרונות הנן עזובות בכל, ואי אפשר לדחות. ונסיעה זו מוכרחה להיות בחבורה כבודה ונעלה, ובהדרת הכבוד הראוי, למטע קודש זה, של נטיעת עץ חיים של הקדושה ועדות די באה"ק[11], והשאלה של מוצא לכסף רק היא האחת המעכבת. והנה חשבתי מראש לדרוש מהיקב חלק הוצאה זו, ונזדמן הדבר שחל כעת

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)
5 המאוה"ג - המאור הגדול
6 מוהר"ר - מורנו הרב רבי
7 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
8 שלו' - שלום
9 באה"ר - באהבה רבה
10 דא"י - דארץ ישראל
11 באה"ק - בארץ הקודש

דין-תורה כללי, בין הכורמים והיקב, שהוא מונע אותי מלדרוש מהיקב דבר שהוא לי נחת-רוח, מחשש שוחד, עכ"פ[12] למראית עין,

ע"כ[13] אני חושב אולי מאת ד' היתה זאת שכל המצוה כולה תקרא ע"ש[14] כת"ר[15], וקהילת קודש יראי ד' וחרדים אל דברו פקוא"מ[16] [פרנקפורט דמיין] שליט"א, ואולי כדאי הדבר להתאמץ שלא יעוכב דבר גדול זה בשביל מניעת ההוצאה, גם באין עוזר מן הצד.

ברב בטחוני שהדרת כת"ר מכיר את גדולת הענין, וערך תקותיו בע"ה[17], הנני מקצר ואו"ש[18] וברכה שלמה ממעמקי לבב, כנה"ר[19] ונפש ידי"ע[20] מצפה לאור ד' וישועתו על עם קדשו וארץ ירושתו, להרים קרן לתורה ולתעודה, דוש"ת[21] ברגשי כבוד ויקר,

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

12 עכ"פ - על כל פנים
13 ע"כ - על כן
14 ע"ש - עיין שם
15 כת"ר - כבוד תורתו
16 פקוא"מ - פקידי ואמרכלי
17 בע"ה - בעזרת השם
18 ואו"ש - ואומר שלום
19 כנה"ר - כנפשו הרמה
20 ידי"ע - ידידו עוז
21 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו